

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200195
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620200195.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci navrhovateľky: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX U. C., zastúpenej JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom Garbiarska 695, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 51 838 745 proti manželovi navrhovateľky: M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX U. C., v súčasnosti bytom T.Y. XX, N. XXX XX, Spolková republika Nemecko, zastúpenému JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, advokátom so sídlom Štúrova 17, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 40 454 576, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode: A. N., nar. XX.XX.XXXX a U. N. nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX U. C., zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2020-160 zo dňa 03.02.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2020-160 zo dňa 03.02.2021 vo výroku IV. a VI. zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2020-160 zo dňa 03.02.2021 vo výrokoch II., III. a V. potvrdzuje.

III. Vo zvyšnej časti, t. j. výroku I. zostáva rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2020-160 zo dňa 03.02.2021 n e d o t k n u t ý .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo navrhovateľky (ďalej aj „matka“) a manžela navrhovateľky (ďalej aj „otec“) uzavreté dňa XX.XX.XXXX v U. C. zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu U. C., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XX rozviedol (výrok I.) Zároveň zveril maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke (výrok II.). Ďalej rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (výrok III.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej A. po 450,00 Eur mesačne a na výživu maloletej U. po 400,00 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode k rukám matky detí (výrok IV.). Výrokom V. okresný súd konštatoval, že rodičia žiadali styk neupraviť. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VI.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie odkázal na ustanovenia § 22 až § 26, § 62, § 63, § 75 a § 76 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine ďalej len „Zákon o rodine“). Uviedol, že manželia viac ako rok nevedú spoločne intímny a citový život, ani spoločnú domácnosť. K vzájomnému odcudzeniu manželov došlo v dôsledku nezhôd vyplývajúcich z rozdielných názorov na ich spolužitie, rodinný život, výchovu detí a chod domácnosti. V súčasnosti má manžel navrhovateľky vážnu známosť a

počas konania vypovedal, že s ňou plánuje spoločný život. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, takéto manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno reálne očakávať obnovenie manželského spolužitia. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol. Pokiaľ ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, okresný súd konštatoval, že s výnimkou výživného sa rodičia maloletých dokázali v týchto otázkach dohodnúť. Z uvedeného dôvodu okresný súd zveril maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Rodičia nežiadali upraviť styk s maloletými deťmi. Prvoinštančný súd ďalej poukázal na to, že otec si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom plní tak, ako bola určená v zmysle rodičovskej dohody schválenej rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/18/2020 zo dňa 09.07.2020 v sume 150,00 Eur na každé z maloletých detí s tým, že zároveň platí náklady na bývanie manželky a maloletých detí, každému z detí posielala na účet vreckové po 100,00 Eur mesačne, spláca všetky úvery, resp. záväzky, ktoré vznikli počas spolužitia rodičov detí pred a po uzavretí manželstva, okrem úveru manželky na auto, ktoré užíva ona. Otec tiež pravidelne deťom sporí 40,00 Eur mesačne na účet detí, spláca ich telefóny v sume 48,00 Eur mesačne a platí internet v domácnosti manželky a detí. V čase, keď súd rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/18/2020, rodičia detí boli manželmi a ich bezpodielové spoluvlastníctvo nebolo zrušené. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v konaní o rozvode rozhoduje o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. Pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku, ale musí mať na zreteli, že právoplatnosťou rozsudku o rozvode zaniká bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Konanie o rozvod nie je možné zamieňať s konaním o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, a to aj vo vzťahu k neuhradeným dlhom, ktoré vznikli za trvania manželstva. Za trvania manželstva majú manželia vzájomnú vyživovaciu povinnosť tak, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká, bez ohľadu na výšku ich príjmu. Pre určovanie výživného na čas po rozvode je právne irelevantné, ktorý z manželov platil počas manželstva náklady na bývanie, splácal dlhy, staral sa o deti či domácnosť, keďže právoplatnosťou rozsudku o rozvode vzniká nová situácia nielen vo vzťahu k osobnému stavu manželov, ale najmä s majetkovým dopadom. Rozvodom manželstva zaniká nielen bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ale aj ich vzájomná vyživovacia povinnosť. Bez ohľadu na existenciu manželstva majú deti právo podieľať sa na životnej úrovni obidvoch rodičov. Pri určovaní výšky výživného rodiča k deťom sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa osobne stará o deti a domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Konajúci súd konštatoval, že v roku 2020 predstavoval čistý priemerný mesačný príjem navrhovateľky 722,00 Eur a jej manžela 2.872,60 Eur. Otcovi maloletých detí boli preukázateľne najneskôr do 10.11.2020 mesačne na účet vyplácané rodinné prídavky v Spolkovej republike Nemecko vo výške 408,00 Eur. Otec uviedol, že príslušný úrad v Nemecku oboznámil o prebiehajúcom rozvodovom konaní a v dôsledku tohto oznámenia mu pozastavili vyplácanie rodinných prídavkov. Okresný súd vychádzal z toho, že otec maloletých detí sa zdržiava v Spolkovej republike Nemecko, kde vykonáva zamestnanie a kde má nárok na rodinné prídavky, ktorý mu nezaniká ani rozvodom, keďže jeho rodičovské práva a povinnosti nie sú obmedzené. Oprávnené nároky si musí uplatňovať, inak by sa to hodnotilo, že sa vzdal bez dôležitého dôvodu majetkového prospechu. Z rovnakého zdroja ako rodinné prídavky bol otcovi vyplácaný aj „kinderbonus“ dňa 14.10.2020 vo výške 200,00 Eur a dňa 11.09.2020 vo výške 400,00 Eur, o ktorom sa otec vo svojej výpovedi nezmienal. Túto skutočnosť zistil súd až z výpisu z účtu. O tieto položky sa zvyšuje príjem otca, keďže je ich oprávneným prijímateľom. Otec maloletých detí ako nájomca uzavrel nájomnú zmluvu, ktorej predmetom je prenájom bytu o rozlohe 80 m² s tromi izbami a dvomi parkovacími miestami s dohodnutým mesačným nájomným vo výške 620,00 Eur a mesačnými poplatkami k nájomnému 200,00 Eur, spolu celkom 820,00 Eur mesačne. Výška kaucie bola podľa nájomnej zmluvy 1.400,00 Eur. Hoci spočiatku otec vypovedal, že plánuje bývať s priateľkou, následne začal tvrdiť, že žijú oddelene. K bytu sú prenajaté 2 parkovacie miesta, priateľka na účet otca platí rôzne čiastky, ktoré svedčia o podieľaní sa na spoločných nákladoch. Bývanie jednej osoby v trojizbovom byte predstavuje nadštandard. Náklady na bývanie v byte matky a detí sú 157,00 Eur mesačne. Byt majú manželia v podielovom spoluvlastníctve a výška ich podielov je rovnaká, čo nebolo medzi nimi sporné. Zatiaľ všetky mesačné náklady na bývanie v byte, poplatky za komunálne odpady a stravné detí v škole platí otec. Takáto situácia je bežná, keďže až do právoplatnosti rozsudku

o rozvoze trvá bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a ich vzájomná vyživovacia povinnosť a platí zásada rovnakej životnej úrovne manželov. Uvedené bolo ustálené aj pri schvaľovaní rodičovskej dohody v konaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu, keďže výživné na deti bolo schválené po 150,00 Eur na každé z detí. Maloletá A. (15 rokov) študuje v 1. ročníku Strednej odbornej školy poľnohospodárskej v Liptovskom Mikuláši a maloletá U. (13 rokov) navštevuje 8. ročník základnej školy v mieste bydliska. Maloletá U. je alergička, deti sa stretávajú pravidelne s otcom, keď príde na Slovensko (približne raz mesačne od piatku do nedele). Otec kupuje deťom oblečenie, dobrovoľne im sporí 40,00 Eur mesačne a aktívne trávia spoločný voľný čas. Bežné výživné vo výške 450,00 Eur mesačne na staršiu dcéru a 400,00 Eur mesačne na mladšiu dcéru, spolu 850,00 Eur mesačne, považoval okresný súd za primerané možnostiam a schopnostiam otca, ako aj potrebám detí tak, ako sú špecifikované v rozsudku. Aj po zaplatení výživného v úhrnnej výške 850,00 Eur mesačne ostane otcovi po odpočítaní jeho čistej priemernej mzdy vo výške 2.872,60 Eur suma 2.022,60 Eur. Takto určené výživné v súhrne na obe deti nedosahuje ani 30 % z čistej priemernej mesačnej mzdy otca. Otec je navyše osobou oprávnenou na poberanie rodinných prídavkov v Spolkovej republike Nemecko (doposiaľ v úhrnnej výške 408,00 Eur mesačne), o ktoré sa jeho príjem zvyšuje. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že je vecou rodičov, akým spôsobom vysporiadajú bezpodielové spoluvlastníctvo po rozvoze manželstva (vo vzťahu k nákladom na byt v ich podielovom spoluvlastníctve, záväzkom vzniknutým počas manželstva napr. úvery, leasingy a podobne). Okresný súd mal za to, že bežným výživným sú pokryté všetky potreby detí z hľadiska spotrebného charakteru bežného výživného. Vzhľadom na výšku tohto výživného súd nepovažoval za potrebné určovať výživné na tvorbu úspor. Prihliadal na to, že otec sa ani v súčasnosti nebráni prispievať deťom nad rámec výživného vreckovým, platením stravného v škole, internetu využívaného deťmi, telekomunikačných nákladov detí, oblečenia, sporením a podobne. Aj po zaplatení súdom určeného výživného má otec dostatok prostriedkov, aby pokračoval v takomto vzťahu k deťom. Napokon súd prvej inštancie poukázal na jednotlivé výdavky za nesplatené záväzky vzniknuté za trvania manželstva rodičov maloletých detí, pričom tieto v celkovom číselnom vyjadrení predstavujú 833,41 Eur. Aj keď má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov, nesplácanie splatných záväzkov má negatívny dopad na dlžníkov, keďže hrozia žaloby veriteľov na súdoch, trovy súdnych konaní, sankcie, zosplatenie úverov, trovy prípadných exekučných konaní a pod. Tieto dôsledky majú vplyv na životnú úroveň rodičov a tým aj detí. Pri určovaní výšky výživného sa zásadným spôsobom nezhoršila schopnosť rodičov splácať ich záväzky.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zrušenia vo výroku o výživnom a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Uviedol, že na Okresnom súde Liptovský Mikuláš bola dňa 09.07.2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 1P/18/2020 schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej prispieval otec na výživu maloletých detí sumou 150,00 Eur mesačne na každé z detí s tým, že ďalej každému z detí uhrádzal na ich účet sumu vo výške 100,00 Eur mesačne a takisto im pravidelne sporí sumou vo výške 40,00 Eur mesačne, ďalej spláca telefóny maloletých detí v sume 48,00 Eur mesačne a uhrádza náklady matky a maloletých detí na bývanie vo výške 157,00 Eur mesačne. Zdôraznil, že od schválenia uvedenej rodičovskej dohody prešlo necelých 7 mesiacov, pričom matka nepreukázala, že by od uzavretia tejto dohody došlo k podstatným zmenám v živote detí, ktoré by po uplynutí takého krátkeho času odôvodňovali zvýšenie už dohodnutého mesačného výživného. Hoci sa na prvý pohľad môžu javiť zárobkové pomery otca ako nadštandardné, nemôžu byť jediným kľúčom pri stanovení výšky výživného na deti. Otec preukázal, že jeho životná úroveň je porovnateľná so životnou úrovňou matky a od schválenia rodičovskej dohody sa zmenil len spôsob uspokojenia jeho bytovej potreby. Celkovo však nemožno hovoriť o tom, že by viedol nákladný spôsob života. Matka nepreukázala, že by na strane maloletých detí vznikla odôvodnená potreba vyžadujúca uhrádzať mesačné výživné vo výške 450,00 Eur a 400,00 Eur. Nebolo preukázané, že by pri doterajšej výške mesačného výživného maloletým deťom niečo chýbalo, resp. že by trpeli nejakým nedostatkom. Určenie výšky nákladov na dieťa je smerodajné, keďže súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške, ako sú preukázané náklady na dieťa. Vychádzajúc zo zárobkových pomerov otca nemožno stanoviť výšku jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom formálnym výpočtom, keďže je potrebné zohľadniť (a túto skutočnosť otec pred súdom osvedčil), že odmeny za prácu nadčas, ako aj odmeny za „sменовost“ práce nebudú dlhodobým obligatónym činiteľom zvyšovania jeho príjmu. Prvoinštančný súd zaviazal otca na úhradu mesačného výživného vo výške vyššej, než boli navrhovateľkou preukázané náklady na ich spoločné maloleté deti. V konaní nebolo preukázané, že by určená výška mesačného výživného zodpovedala odôvodneným potrebám maloletých detí a na strane otca je podozrenie, že matka bude používať manželom hrazené mesačné výživné aj na zvyšovanie svojej vlastnej životnej úrovne. Súčasné

životná úroveň otca nezodpovedá celkovej výške súdom uloženého mesačného výživného a takáto výška výživného vysoko prevyšuje v súdnom konaní preukázané odôvodnené potreby maloletých detí. Zákon o rodine síce hovorí o práve dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, neznamená to však, že sa jedná o rovnakú, resp. takú istú životnú úroveň, akú má zarábajúci rodič. V súdnom konaní nebolo preukázané, že by mal otec nadštandardnú životnú úroveň, ktorá by zodpovedala takejto celkovej výške mesačného výživného na ich spoločné maloleté deti. Pri takto stanovenej celkovej výške výživného je celá ekonomická ľarcha presunutá na otca, ktorý matke platí aj náklady za služby spojené s užívaním bytu, ktorý je v ich podielovom spoluvlastníctve, rovnakým dielom pre každého. Priemerný mesačný zárobok matky za rok 2020 predstavoval 722,00 Eur, pričom matka potvrdila, že má len bežné výdavky súvisiace s výchovou a výživou maloletých detí a náklady na bývanie (okrem elektriny) hradí v celom rozsahu otec. Okresným súdom stanovené mesačné výživné nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa, keďže záujmom dieťaťa je jeho všestranný rozvoj, ktorý však nemožno zúžiť len na stránku jeho materiálneho zabezpečenia.

5. Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom potvrdiť.
6. Uviedla, že súd prvej inštancie vykonal všetky potrebné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a vykonané dôkazy správne vyhodnotil, čomu zodpovedá aj náležité a vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov ku správnym skutkovým zisteniam. Pokiaľ otec poukazoval na rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/18/2020 zo dňa 09.07.2020, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, k uvedenému uviedla, že výživné v tomto rozhodnutí bolo vzhľadom na príjem otca dohodnuté vo veľmi nízkej výške, avšak stalo sa tak len z dôvodu, že otec sa zaviazal uhrádzať všetky výdavky na maloleté deti, ako aj všetky výdavky, ktoré sú spojené s bývaním, úvermi a maloletým deťom bude uhrádzať na účty sumu 100,00 Eur mesačne, ako aj platiť sporenie. Uvedená rodičovská dohoda bola uzavretá výslovne len na čas do rozvodu manželstva, čo vyplýva aj z predmetného konania, kde na túto skutočnosť poukázala. V aktuálnej veci nedochádza k zvýšeniu výživného v zmysle pôvodného rozhodnutia, ale dochádza k určeniu výživného na čas po rozvode manželstva. Zdôraznila, že zárobkové pomery otca sú skutočne nadštandardné a jeho životná úroveň je vyššia ako životná úroveň matky a detí. Okresný súd správne poukázal na právo maloletých detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Tiež správne uvádzal, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Súd prvej inštancie tiež správne vyhodnotil aj odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Matka sa nestotožnila s tvrdeniami otca, že súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške, ako sú preukázané náklady maloletých detí. Pri určovaní výšky výživného súd totiž prihliada na osobné majetkové a zárobkové pomery oboch rodičov, na odôvodnené potreby maloletých detí a na to, ktorý z rodičov zabezpečuje osobnú starostlivosť. Rovnako súd správne prihliadol na správanie otca, ktorý už počas konania uvádzal, že sa vzdá rodinných prídavkov v Nemecku, na vyplácanie ktorých má nárok. Okresný súd tiež správne vyhodnotil aj nadštandardný výdavok otca na prenájom 3-izbového bytu, ktorý si zabezpečil v Nemecku, hoci mal zabezpečené bývanie. Matka odmietla tvrdenia otca, že by používala mesačné výživné na zvyšovanie svojej vlastnej životnej úrovne. Je si plne vedomá toho, že výživné určené súdnym rozhodnutím slúži pre maloleté deti. Ďalej zdôraznila, že napriek právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva a vykonateľnosti rozhodnutia o výživnom, otec na maloleté deti v zmysle rozsudku nič neprispel a neplní si v súlade s ním vyživovaciu povinnosť. V mesiaci marec 2021 otec uhradil každému z maloletých detí po 10,00 Eur a matke zaslal sumu 10,00 Eur na výživu maloletých detí, za mesiac apríl 2021 uhradil sumu 50,00 Eur každému z maloletých detí a matke zaslal sumu 50,00 Eur na výživu maloletých detí. Otec sa zámerne a bezdôvodne vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti. Matka tiež poprela tvrdenia otca, že by celá ekonomická ľarcha bola presunutá na neho, pretože tak, ako uviedla v konaní, náklady spojené s bývaním si bude uhrádzať. Pokiaľ otec poukázal na jej príjem v sume 722,00 Eur mesačne, tento príjem je v pomere s príjmom otca neúmerne nižší a nedokáže z neho pokryť ani základné životné potreby.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

8. Podľa jeho názoru určené výživné zodpovedá potrebám detí i možnostiam a schopnostiam otca. Otec pracuje v zahraničí, v rámci možností s deťmi udržuje kontakt, podieľa sa na starostlivosti a výchove. Matke zabezpečuje bežnú dennú starostlivosť. Deti sú v období puberty, kedy všeobecne sú zvýšené výdavky na zabezpečenie bežných potrieb (zrýchlený rast, strava, hygiena). Maloletá A. navštevuje strednú školu, s čím sú tiež zvýšené výdavky na zabezpečenie bežných potrieb pre

účely školského vyučovania. V záujme detí je, aby mali možnosť rozvíjať svoju osobnosť aj pozitívnymi voľnočasovými aktivitami. Príjmy rodičov zamestnania sú výrazne rozdielne, pričom kolízny opatrovník zohľadňoval, že otec na zabezpečenie svojich bežných potrieb musí vynakladať finančné prostriedky zodpovedajúce nákladom na život v krajine, v ktorej žije. Otec v zahraničí poberá prídavky na deti vo výške 408,00 Eur mesačne, ako aj kinderbonus, ktorý mu bol vyplatený v rozdielnych sumách. S týmito finančnými prostriedkami aj hospodári. Napokon uviedol, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka vyslovila súhlas s jeho argumentáciou a navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť, pričom zopakovala argumenty, ktoré už formulovala vo vyjadrení k odvolaniu otca.

10. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojom vyjadrení, ktoré podal k vyjadreniu otca.

11. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že od októbra 2020 nepoberá od Spolkovej republiky Nemecko žiadne prídavky na maloleté deti. Príslušné orgány Spolkovej republiky Nemecko zaslali matke potrebné formuláre, aby tieto prídavky mohli byť vyplácané jej. Otec od nemeckých úradov obdržal iba oznámenie, z ktorého vyrozumel, že všetky finančné prostriedky, ktoré boli otcovi príslušnými nemeckými úradmi vyplatené, musí otec vrátiť a tieto budú následne vyplatené matke. K dátumu 26.04.2021 suma vyplatených finančných prostriedkov matke zo strany Spolkovej republiky Nemecko dosahuje podľa informácií otca sumu vo výške 2.800,00 Eur (mesačné prídavky na jedno maloleté dieťa stúpili z pôvodných 204,00 Eur na 219,00 Eur). Otec zdôraznil, že matka v tomto súdnom konaní nepreukázala, že by na strane maloletých detí vznikla odôvodnená potreba vyžadujúca hradiť mesačné výživné vo výške 450,00 Eur a 400,00 Eur. Nebolo preukázané, že by pri doterajšej výške mesačného výživného maloletým deťom niečo chýbalo, respektíve, že by trpeli nejakým nedostatkom. Určenie výšky nákladov na dieťa je smerodajné, keďže súčasná právna úprava neumožňuje priznanie výživného vo vyššej výške, ako sú preukázané náklady na dieťa. Zopakoval, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti je potrebné zohľadniť, že odmeny za práce nadčas alebo „sменовост“ nie sú dlhodobým obligatónnym činiteľom zvyšovania príjmu otca.

12. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu otca odkázal na svoje vyjadrenie podané k odvolaniu otca.

13. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na všetkých svojich tvrdeniach uvedených v odvolacom konaní, najmä poukázal na to, že aktuálne nie je poberateľom prídavkov na deti zo strany nemeckých orgánov.

14. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zopakovala, že navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zotrvala na svojich písomných podaniach, ktoré vo veci zaslala súdu.

15. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca poukázala na to, že výživné slúži pre potreby maloletých detí. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že príjem otca je skutočne nadštandardný, navyše otec počas konania neuvádzal, ani nepreukázal, akú výšku nákladov by mal mať za služby a produkty v Spolkovej republike Nemecko. Poukázala na to, že produkty a tovary sú obvykle v Rakúsku a Nemecku lacnejšie a kvalitnejšie ako na Slovensku, keďže samotní občania Slovenskej republiky cestujú z dôvodu lacnejších nákupov do týchto krajín. Otec rovnako nepreukázal, že by platil náklady na služby v Spolkovej republike Nemecko. Výdavok otca na nájom 3-izbového bytu je skutočne nadštandardným výdavkom tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Otec dokáže minúť množstvo finančných prostriedkov na nákupy rôznych značkových vecí a iných potrieb, čo je preukázané aj z výpisov z jeho účtov. Otec sa správal spôsobom, ktorým sa zbavoval možnosti plnenia vyživovacej povinnosti, bral na seba neprimerané riziká, na čo poukázal aj okresný súd po vykonanom dokazovaní. Suma súdom určeného výživného zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca, pričom v danom prípade bolo potrebné zohľadňovať aj osobnú starostlivosť o maloleté deti, ktorú zabezpečuje matka vo všetkých smeroch. Otec sa vzdal možnosti poberať rodinné prídavky na maloleté deti v Spolkovej republike Nemecko, na čo poukázal aj okresný súd. Rovnako poberá aj kinderbonus na maloleté deti. Je pravdou, že jej boli doručené listiny v nemeckom jazyku a keď kontaktovala otca so žiadosťou, o čo ide, a o riešenie tejto veci, tak jej bolo oznámené, že ona je múdra pani učiteľka a má si s

tým poradiť sama. Zdôraznila, že oprávneným na uplatnenie rodinných prídavkov v Spolkovej republike Nemecko je otec, ktorý tam pracuje a on sa tohto nároku účelovo a bezdôvodne vzdal, čo mal preukázané aj súd vykonaným dokazovaním. Matka poprela tvrdenia otca, že k dátumu 26.04.2021 jej boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 2.800,00 Eur zo strany Spolkovej republiky Nemecko. Nič k dnešnému dňu jej vyplatené nebolo a ani suma uvádzaná otcom. Z doposiaľ určeného výživného na čas do rozvodu manželstva nie je možné pokryť výdavky maloletých detí. Napriek jej výzvam si otec neplní vyživovaciu povinnosť v zmysle vykonateľného rozsudku, na čo doplácajú maloleté deti. Výška vyživovacej povinnosti nebola stanovená formálnym výpočtom, ale po riadnom a rozsiahlom dokazovaní.

16. V ďalšom vyjadrení k vyjadreniu otca matka zopakovala, že jej neboli zo strany Spolkovej republiky Nemecko vyplatené prídavky vo výške 2.800,00 Eur. Mala za to, že otec sa nároku na rodinné prídavky účelovo a bezdôvodne vzdal, čo mal aj preukázané okresný súd vykonaným dokazovaním. Ďalej zopakovala argumentáciu, ktorú prezentovala v skorších podaniach doručených okresnému súdu v priebehu odvolacieho konania.

17. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 1 CMP), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vo výrokoch II., III. a V. ako vecne správny potvrdil. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch IV. a VI. podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. V prejednávanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, v ktorom je možné začať konanie aj bez návrhu. Tento charakter konania je určujúci z pohľadu vykonania odvolacieho prieskumu, keďže odvolací súd v takomto konaní nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania. Uvedené neplatí pre výrok o rozvede v napadnutom rozsudku, vo vzťahu ku ktorému nebolo vo veci podané odvolanie.

19. Pri svojom rozhodovaní vychádzal krajský súd zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Vzhľadom na predmet konania na základe odvolania otca podrobil prieskumu napadnuté rozhodnutie vo všetkých výrokoch týkajúcich sa úpravy pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvede.

20. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd nemal žiadne výhrady voči výrokom II., III. a V. napadnutého rozsudku, ktorými súd prvej inštancie upravil výkon rodičovských práv a povinností v otázkach zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zastupovania maloletých detí, správy ich majetku, ako aj absencie potreby úpravy styku otca s maloletými deťmi. V tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, ktorý okresný súd aj správne právne posúdil. Odvolací súd zdôrazňuje, že zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky je v ich záujme predovšetkým s ohľadom na fakt, že otec pracuje v zahraničí. Zároveň u žiadneho z rodičov nebola zistená prekážka, ktorá by bránila rozhodnúť o zastupovaní maloletých detí a správe ich majetku tak, ako to učinil súd prvej inštancie. Účastníci nežiadali upraviť styk s maloletými deťmi, pričom uvedené správne zohľadnil súd prvej inštancie, keď uzavrel, že maloleté deti vzhľadom na ich vek môžu samy rozhodnúť, či sa s otcom stretnú (a tieto stretnutia sa aj pravidelne realizujú).

21. Z obsahu odvolacích námietok vyplýva, že otec sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, pokiaľ ide o určenie výšky výživného, ktorého suma bola stanovená na 450,00 Eur a 400,00 Eur mesačne. Ich preskúmaním dospel krajský súd k záveru, že sú dôvodné.

22. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení rodičov maloletého dieťaťa. Obaja tak majú povinnosť prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými

vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejaví v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1Cz 27/1968 zo dňa 30.09.1968 uverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969). Právna úprava umožňuje komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Rodič totiž nemusí mať žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného rodiča, aby ich speňažením alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov rodiča). Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnutelných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného rodiča, ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnúť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

23. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete ustanovenia § 62 ods. 5 veta druhá Zákona o rodine, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečením primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

24. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkového uplatnenia v spoločenskom živote, výšky eventuality vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. na vek a zdravotný stav dieťaťa, jeho fyzickú a duševnú vyspelosť, spôsob a obsah jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež

aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov; v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa (a tiež rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu) aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak vzhľadom na poňatie odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadrí zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 5Cz 112/1965 zo dňa 03.12.1965 uverejnený v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966).

25. Výživné stanovuje súd podľa stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania. Po rozhodnutí môže dôjsť k zmene odôvodnených potrieb oprávneného (napríklad v súvislosti s pribúdajúcim vekom, začínajúcou školskou dochádzkou, prípravou na budúce povolanie atď.), môže nastať i zmena v možnostiach a schopnostiach povinného (napríklad v dôsledku zmeny zárobku, pribudnutia vyživovacej povinnosti atď.). Ak sa tak stane, je možné previesť novú úpravu výšky výživného, a to buď jeho zvýšením alebo znížením, alebo dokonca zrušením vyživovacej povinnosti. Zmena rozsudku v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je prípustná od doby, kedy došlo k zmene pomerov. Zmena pomerov sa musí týkať skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu.

26. Z hľadiska skutkových podkladov pre rozhodnutie je súd v konaní o výžive maloletého podľa § 111 ods. 1 písm. c) CMP povinný zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP) a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP). Procesný súd tak nie je limitovaný dôkaznými návrhmi účastníkov, ako je tomu zásadne v sporovom konaní podľa § 185 CSP.

27. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania došlo pred rozvodom manželstva k uzavretiu rodičovskej dohody, a to dňa 09.07.2020, ktorá bola schválená rozsudkom Okresného Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/18/2020 zo dňa 09.07.2020, právoplatným a vykonateľným dňa 06.08.2020. V zmysle uvedenej dohody boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia boli oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou 150,00 Eur mesačne. Styk nebol v zmysle rozhodnutia o schválení dohody upravený. Okresný súd napokon rozhodol, že žiadnemu z účastníkov nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

28. Následne rozhodol okresný súd napadnutým rozsudkom dňa 03.02.2021 o rozvode manželstva a úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Uvedené rozhodnutie bolo teda vyhlásené len sedem mesiacov po vyhlásení predchádzajúceho rozsudku o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

29. Podstata inštitútu zmeny vyživovacej povinnosti spočíva v zabezpečení výživy dieťaťa vychádzajúcej z pomerov účastníkov, vo vzťahu ku ktorým došlo k zmene znamenajúcej potrebu modifikácie výšky výživného, ktoré má platiť povinný rodič. Pôvodné rozhodnutie je tak nahradené novým autoritatívnym výrokom súdu, ktorý pri posudzovaní zmeny pomerov hodnotí „mediobdobie“, v ktorom došlo ku skutočnostiam spočívajúcim v zmene výšky príjmu povinného rodiča, či potrieb dieťaťa a podobne. Prax súdov Slovenskej republiky je ustálená v názore, že rozhodnutie, ktorým sa mení pôvodné rozhodnutie, musí nadväzovať na pôvodné rozhodnutie vo svojom obsahu, ale i vo svojom výroku.

30. Konanie o rozvode manželstva je obligatórne spojené s konaním o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Filozofia uvedeného vychádza z premisy, že po rozpade manželstva rodiča prestávajú zdieľať spoločnú domácnosť, čo prirodzene vedie k potrebe úpravy pomerov rozvedených manželov k maloletým deťom, vrátane otázky výživného. Výrok o výživnom v rozsudku reflektuje na pomery rodičov i maloletých detí, ktoré tak majú zabezpečené prostriedky na pokrytie bytovej potreby, stravy, hygieny, odievania a podobne. Pokiaľ súd upraví výšku výživného v rozsudku o rozvode, tento výrok podľa názoru odvolacieho súdu má reagovať aj na predchádzajúcu úpravu výživného, pokiaľ k nej došlo na základe súdneho rozhodnutia (hoci podľa súdnej praxe sa výslovne vo výroku nevyjadruje nadväznosť na predchádzajúce rozhodnutie). Ak by totiž súd v rozvodovom konaní vychádzal z toho, že má samostatné oprávnenie rozhodnúť o výživnom „nanovo“, potom by mohlo dôjsť k vydaniu dvoch nesúladných rozhodnutí súdov toho istého stupňa vychádzajúcich z rovnakého skutkového stavu, čo bol zrejme aj prípad prejednávanej veci. Ad absurdum

môže nastať prípad, kedy ten istý súd v priebehu jedného mesiaca rozhodne o výške výživného rozdielnymi rozhodnutiami; touto argumentáciou poukazuje krajský súd na nesprávny výklad prijatý okresným súdom týkajúci sa možnosti zásahu do už právoplatnej úpravy pomerov účastníkov, aj keď tu nebola konštatovaná zmena pomerov. Súd prvej inštancie ustálil výšku výživného v napadnutom rozsudku na sumu 450,00 Eur mesačne na maloletú A. a na sumu 400,00 Eur mesačne na maloletú U.. Len sedem mesiacov predtým rovnaký súd v konaní o výživnom považoval za súladné s právnou úpravou ustáliť výšku výživného na sumu 150,00 Eur na každé z maloletých detí. Odvolací súd mal za to, že v aktuálnej veci bolo nutné skúmať, či od uzavretia rodičovskej dohody schválenej okresným súdom dňa 09.07.2020, zahŕňajúcej aj výšku výživného, došlo k takej zmene pomerov, ktorá by mohla viesť k podstatnej zmene výšky výživného, na ktoré bol zaviazaný otec.

31. Je teda zrejmé, že v prejednávanom prípade súd prvej inštancie neposudzoval vec v zmysle vyššieho uvedeného, čo viedlo následne aj k nesprávnemu zisťovaniu skutočného stavu vecí. Z hľadiska hodnotenia pomerov účastníkov považoval krajský súd za kľúčové aj tvrdenie otca, ktorý poukázal na podstatnú zmenu pomerov na jeho strane spočívajúcu v pozastavení poberania rodinných prídavkov rozhodnutím nemeckého orgánu. K označeným prídavkom okresný súd uzavrel, že takýto nárok otcovi nezaniká v dôsledku rozvodu, k čomu však nemal žiaden skutkový podklad. Ak otec poukázal na uvedenú skutočnosť, potom bolo potrebné vyžiadať od otca preklad príslušného rozhodnutia o pozastavení vyplácania prídavkov, ktoré znamenali z hľadiska ustálenia výšky výživného nezanedbateľnú čiastku. Okrem uvedeného považoval odvolací súd za podstatné zamerať pozornosť vyčísleniu nákladov na výživu maloletých detí, ktoré v rozhodnutí absentuje. Uvedené platí najmä za situácie, keď otec uhrádzal deťom mimo určeného výživného náklady na nákupy (podľa toho, čo maloleté deti potrebovali), náklady na bývanie, telefóny a zároveň zasielal dcéram ďalšie sumy na účet. Zároveň nemožno opomíňať ani fakt, že otec žije v Spolkovej republike Nemecko, kde je jeho príjem síce v porovnaní s príjmami na Slovensku vyšší, ale je notoricky známou skutočnosť, že sú tam podstatne vyššie aj životné náklady na bývanie, či služby. Ak otec dlhodobo žije a pracuje v zahraničí, je logické, že si tam potrebuje uspokojiť aj svoju bytovú potrebu a že časť prostriedkov minie aj na regeneráciu svojej pracovnej sily.

32. Napokon odvolací súd považuje za potrebné reagovať aj na čiastkové úvahy okresného súdu týkajúce sa zániku bezpodielového spoluvlastníctva a zániku vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov, ktorá okolnosť viedla ku konštatovaniu vzniku „novej situácie“, čo malo znamenať oprávnenie na revidovanie skoršej úpravy výšky vyživovacej povinnosti. Samotný fakt zániku bezpodielového spoluvlastníctva v zásade nemá na postavenie účastníkov vplyv, rozhodujúce je až jeho následné vyporiadanie, ktoré teoreticky môže istým spôsobom modifikovať majetkovú situáciu účastníkov konania o výživnom na maloleté deti. V aktuálnom konaní od počiatku otec poukazoval na faktický stav - že uhrádza všetky dlhy vzniknuté za trvania manželstva a zároveň platí náklady spojené s užívaním bytu (patriaceho do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov), v ktorom býva matka a maloleté deti, a ako aj na ďalšie plnenia v prospech detí. Z uvedeného potom možno vyvodiť, že otec nadštandardne poskytuje úhrady, ktoré možno považovať aj za plnenie vyživovacej povinnosti v prospech detí (platby za byt), ktorá okolnosť nemôže byť nijako bagatelizovaná právnym zánikom bezpodielového spoluvlastníctva. Zánik bezpodielového spoluvlastníctva v zásade neumožňuje súdu konštatovať zmenu pomerov na účely postupu podľa § 78 Zákona o rodine, pretože v majetkovej sfére uvedené nemá vplyv na postavenie dotknutých osôb. K otázke vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov a jej zániku možno uviesť, že bez ohľadu na jej existenciu či neexistenciu sú dlžníci povinní uhrádzať spoločné dlhy a pokiaľ tak činí otec, robí tak na základe neformálnej dohody vykonanej v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/18/2020. Otec tak neposkytuje plnenie v prospech matky, ale v zásade plní aj svoje vlastné dlhy. Ich vyporiadanie môže byť následne predmetom ďalšieho súdneho sporu; v aktuálnom konaní však na účely posúdenia výšky výživného postačovalo zistenie, že otec záväzky plní v zmysle zmluvných vzťahov a ich neplnenie by malo nepriaznivé dôsledky pre oboch rodičov, čo konštatoval aj okresný súd v odseku 13. napadnutého rozsudku.

33. Z uvedených dôvodov krajský súd napadnutý rozsudok v namietanom výroku IV. o výživnom a v závislom výroku VI. o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. V ďalšom konaní okresný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 391 ods. 2 CSP a § 2 ods. 1 CMP) posúdi, či v porovnaní s poslednou úpravou výživného vykonanou rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/18/2020 zo dňa 09.07.2020 došlo k zmene pomerov znamenajúcej potrebu modifikáciu výšky vyživovacej povinnosti. Pri posudzovaní uvedeného podľa potreby zistí stav poberania rodinných prídavkov a vypočúje účastníkov k otázke oprávnenej osoby na ich prijímanie (s ohľadom na skutočnosť, že matke mali byť doručené podklady na účely priameho poukazovania prídavkov jej, nie otcovi), prípadne vyžiada od otca rozhodnutie nemeckého orgánu o pozastavení ich vyplácania. Pokiaľ sa otec bezdôvodne vzdal daných príspevkov, bude uvedené vhodné posudzovať postupom podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Pri rozhodovaní bude súd dbať aj na potrebu vyčíslenia odôvodnených potrieb maloletých detí a tiež pomeru, ktorým sa má na výživnom podieľať matka. Aktuálne sa totiž javí, že celková finančná ťarcha na úhradu potrieb detí bola prenesená na otca, keďže tento uhradzuje aj náklady na bývanie a deťom zabezpečuje ďalšie plnenia mimo určeného výživného. Po doplnení dokazovania súd prvej inštancie opätovne rozhodne o výške výživného na obidve maloleté deti. V novom rozhodnutí vo veci samej okresný súd opätovne rozhodne o trovách prvoinštančného konania a v súlade s ust. § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

35. Vo výrokoch II., III. a V. o zverení maloletých detí, ich zastupovaní, správe majetku a styku odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

36. Vzhľadom na to, že výrok I. o rozvoze manželstva nebol napadnutý odvolaním, v tejto časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý rozhodnutím odvolacieho súdu.

37. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).